

Nordiske skolepsykologer møtes i Reykjavik

Annet hvert år møtes de nordiske styrer i de respektive skolepsykologiske foreninger til seminar og felles samvær. Denne gangen var vi i Reykjavik to dager i mai. Forum stilte med fem representanter som var meget nysgjerrige både på Island og våre nordiske kollegers hverdag.

Begge deler var spennende. Alt på flyplassen i Reykjavik forsto jeg at jeg ikke var i Norge da jeg forsto at jeg hadde smuglet inn ulovligheter til landet gjennom å ha med snus. Dette var visst forbudt på Island. Programmet startet med besøk hos den islandske presidenten i hans residens like utenfor Reykjavik. Han sto selv og tok oss imot og etter en halv times prat rundt litt kaffe og vafler sier han at han dessverre måtte trekke seg tilbake fordi han hadde barn å hente i barnehagen. Det er tydelig at Island har mindre forhold og det kunne virke som avstanden mellom folk i det Islandske samfunnet ennå er liten slik at man kan være president uten for mye annerledestenking.

Reykjavik er en by som huser rundt 60% av Islands 306.000 tusen innbyggere. Selv om Island er en egen liten øy langt fra kontinentet var det ingenting som tydet på at Reykjavik var "sirompa" og bondsk. Bylivet virket trendy og moderne med mange kaffebarer, ølsteder og spisesteder med mye god mat. Norge er jo kjent for å være et dyrt sted, men Island var nok enda et knepp dyrere.

Den faglige delen av programmet var delt i to. Først var det noen bidrag fra forskning og prosjekter som pågikk på Island. Det mest spennen-

de bidraget her synes jeg ble holdt av professor B. Åsgeirdottir fra Universitetet i Reykjavik. Hun la frem data på utviklingen av mental helse blant ungdom i Reykjavik. Der hadde de målt hele kohorter av ungdom fra 1992 og frem til i dag. I likhet med trenden i Norge og til dels i de andre nordiske land viste hun at rusbruk blant ungdom går nedover. En forskjell var imidlertid at nedgangen i Reykjavik var så markant. For eksempel hadde andelen 10 kl. som sa de hadde vært fulle siste måned sunket fra 42% i 1998 til 5 % i 2016!! Slik jeg forsto forskeren hadde de i Reykjavik jobbet systematisk ut fra en forebyggingsmodell som hun mente de nå så resultatene av.

Et annet trekk som fremkom i undersøkelsene var at angst, depresjon og mistriivsel øker blant unge jenter i Reykjavik. Igjen er vel dette noe av sammen tendensen som vi opplever i Norge og som er dokumentert gjennom Ung data undersøkelsene. Særlig viste materialet fra Island en problemøkning fra 2009 frem til i dag. Islendingene pekte på sosiale mediers oppblomstring som en mulig forklaring på den negative utviklingen.

Den andre delen av det faglige programmet fikk hver delegasjon 20 min til å legge frem noe fra

egen virkelighet i eget land. Det ga oss mulighet til å sammenlikne de nordiske landene på trender og organisasjon ol. Her synes jeg å kjenne igjen mange av de samme teama og trender som vi er opptatt av i Norge. De strever med økende byråkrati og dokumentasjonsplikt. De prøver å jobbe mer forebyggende og systemrettet. Dessuten kan nevnes at svenske elever i grunnskolen har fått lovfestet rett til psykologhjelp.

Samlet var dette en meget fin tur og når da solen skinner såpass at man kan stå i bare t-skjorte den dagen vi er på fjellet for å se Geisir og Gullfoss, var vi godt fornøyde. Nå ser vi frem til neste treff om to år. Da skal svenskene være verter.

Ole Petter Eidjar